

Beleid Verbonden Partijen

De raad van de gemeente Eindhoven;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 januari 2024;
gelet op de behandeling in de meningsvormende vergaderingen van 27 februari 2024;
gelet op hoofdstuk 4, titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht,
gelet op de aangenomen amendementen A4 en A5,

besluit:

1. De Nota verbonden partijen "Op afstand verbonden" als vastgesteld op 13 maart 2018, in te trekken.
2. Het onderstaande Beleid Verbonden Partijen vast te stellen.

Beleid Verbonden Partijen

Inleiding

Een samenwerking kan verschillend worden georganiseerd. Of we kiezen voor een samenwerking bepalen we met het afwegingskader samenwerking. Als de keuze valt op samenwerken, komt de vorm aan de orde. Die vorm kan een "verbonden partij" zijn, een samenwerking waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Bij een financieel belang gaat het om een bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij verplichtingen niet nakomt. Bij een bestuurlijk belang gaat het om zeggenschap door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het kan gaan om een privaatrechtelijke of een publiekrechtelijke samenwerking.

Als de keuze valt op een verbonden partij, zijn uitgangspunten nodig om de samenwerking vorm te geven.

Dit beleid beschrijft onze uitgangspunten aan de hand van de thema's deelname, beëindiging, aandeelhouderschap, inrichting en bestuurder / toezichthouder. De gemeente spant zich in voor het toepassen van deze uitgangspunten, maar kan deze niet altijd afdwingen (bijvoorbeeld als minderheidsaandeelhouders). Het college kan beargumenteerd afwijken van de uitgangspunten. Dit beleid wordt elke vier jaar geëvalueerd en betreft enkel verbonden partijen, andere vormen van samenwerken zijn buiten beschouwing.

De gemeente Eindhoven heeft momenteel 18 verbonden partijen in 3 rechtsvormen (Gemeenschappelijke regeling (GR), Naamloze Vennootschap (NV) en Besloten Vennootschap (BV)) die op verschillende onderwerpen actief zijn (veiligheid, economie, cultuur, energie, etc.). De verbonden partijen van de gemeente zijn hieronder opgenomen. In bijlage 1 worden deze in meer detail toegelicht.

GR	NV	BV
GGD	Brainport Development	Brabant Ring
ODZOB	Eindhoven Airport	Flight Forum
MRE	Muziekgebouw Eindhoven	Park Strijp Beheer
WRE (Ergon)	Parktheater Eindhoven	Twice Eindhoven
Cure	Breedband Regio Eindhoven	"Fellenoord" (i.o.)
VRBZO	Enexis Holding	
GBTs Groote Heide	BNG Bank	

Wettelijk kader

Dit beleid is aanvullend op de wet- en regelgeving voor de rechtsvormen. Denk aan boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek (BW), de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de Wet Normalisering Topinkomens (WNT), de Corporate Governance Code 2022 en gemeentelijke regels (zoals de gedragscodes bestuurders).

Deelname

1. Deelname dient het openbaar belang.
2. Onze keuze voor een verbonden partij bepalen we met het afwegingskader samenwerken (bijlage 2).

3. Doelstellingen zijn helder en meetbaar en het businessplan is door ons goedgekeurd (incl. sluitende meerjarenbegroting en fiscale aspecten).
4. Juridische verhoudingen, rollen en verantwoordelijkheden zijn (schematisch) inzichtelijk gemaakt.
5. We streven, waar mogelijk, naar de hoogst haalbare invloed die te rechtvaardigen is vanuit ons financieel belang (bij voorkeur zijn stemverhoudingen daarop gebaseerd).
6. Bij het aangaan van een privaatrechtelijke samenwerking worden maatregelen genomen voor evaluatie, wijziging en beëindiging (in tegenstelling tot de Wgr kent het BW hierover geen dwingende bepalingen).
7. Bij private rechtspersonen zendt het college het ontwerpbesluit toe aan de raad. In het ontwerpbesluit geeft het college aan welke besluiten worden voorgelegd en hoe de raad (conform gemeentewet 160 lid 2) haar wensen en bedenkingen naar voren kan brengen.
8. Bij het treffen of wijzigen van een GR betreft het college (en de burgemeester als het om burgemeestersbevoegdheden gaat) de raad via een zienswijzeproces over het ontwerp en dient de raad toestemming te verlenen.

Wijziging, evaluatie en beëindiging

9. De (deelname aan de) verbonden partij wordt beëindigd als de doelstellingen zijn bereikt of als duidelijk is dat de verbonden partij de doelstellingen niet kan bereiken.
10. Bij een privaatrechtelijke verbonden partij kunnen aandelen worden afgestoten of aangekocht (met inachtneming van het openbaar belang en de zakelijke belangen van de gemeente). Onderhandse aan- of verkoop van aandelen gebeurt marktconform.
11. Periodiek (halverwege twee gemeenteraadsverkiezingen) wordt geëvalueerd of de samenwerking het openbaar belang nog dient én of de governance nog voldoet. Het centrale Team Verbonden Partijen organiseert de evaluatie en brengt een advies uit aan het college.

Aandeelhouderschap

12. Het college scheidt de rollen van aandeelhouder (vertegenwoordiger gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA); en opdrachtgever. Gebruikelijk vervult de wethouder financiën de rol van aandeelhouder en de wethouder op het betreffende beleidsterrein de rol van opdrachtgever. Afhankelijk van de aard van en het belang in de verbonden partij kan hiervan worden afgeweken, waarbij onafhankelijkheid is geborgd door de reguliere besluitvorming in college. De gemeente heeft als eigenaar (aandeelhouder of deelnemer in een GR) belang bij een goede bedrijfsvoering, voldoende omzet, kostenbeheersing, marketing, innovatie, etc. Dit zijn beheersmatige aspecten. Vanuit de opdrachtgeverrol (subsidieverstreker of opdrachtgever) wil de gemeente de kwaliteit, aard en omvang van de dienstverlening borgen. Dit zijn beleidsmatige aspecten. Bij aanvang van elke bestuursperiode wordt de vertegenwoordiging opnieuw tegen het licht gehouden.
13. Wij stellen ons als actief aandeelhouder op, onder meer bij de onderwerpen strategie, financiële huishouding, risicobeheersing, verduurzaming, maatschappelijk verantwoord ondernemen (waaronder social return), inclusiviteit, beloning en benoemingen. De mate waarin actief aandeelhouderschap effectief is hangt samen met de relatieve omvang van het bestuurlijke en financiële belang.

Inrichting

14. Van toepassing is de Corporate Governance Code 2022 voor goed bestuur en, indien aanwezig, de sectorspecifieke code.
15. In de statuten van de privaatrechtelijke verbonden partij én in de GR is goedkeuring van AVA of Algemeen Bestuur (GR) vereist is voor koersbepalende besluiten en investeringen / uitgaven boven een plafond.
16. Ten aanzien van het weerstandsvermogen is de verbonden partij zelf verantwoordelijk voor een inventarisatie van de risico's en de vertaalslag ervan naar de omvang van het eigen vermogen.
17. Bij de begroting van een GR geldt:
 - vooraf worden door het college de (taakstellende) financiële randvoorwaarden (bijvoorbeeld bezuiniging of indexering) meegegeven aan de portefeuillehouders;
 - de (financiële) uitgangspunten zijn transparant;
 - de consequenties worden doorgerekend naar bijvoorbeeld tarieven.
18. In een GR wordt een bepaling opgenomen over de afhandeling van klachten, ook als dat niet expliciet is opgenomen in het delegatiebesluit.
19. Ter voorkoming van onduidelijkheden over de toepasselijkheid van de Woo, worden zo nodig afspraken terzake vastgelegd met de verbonden partij.

Bestuurder / toezichthouder

20. Iedere RvC/RvT heeft een rooster van aftreden en profielen voor functies en aandachtsgebieden.
21. Iedere RvC/RvT evalueert regelmatig haar functioneren en dat van de individuele toezichthouders.

22. We kiezen bij (her)benoemen voor kwalitatief hoogwaardige bestuurders en toezichhouders, rekening houdend met een diverse samenstelling en sector / functie specifieke ervaring en vaardigheden.
23. We doorlopen een transparant wervingsproces. Het standaard proces is beschreven in bijlage 3.
24. Bij een privaatrechtelijke verbonden partij dragen we personen van buiten de gemeentelijke organisatie voor als kandidaat-toezichthouder. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan een collegelid als waarnemend bestuurder optreden. Ter voorkoming van de schijn van belangenverstrengeling mogen voormalig collegeleden niet eerder dan 2 jaar na aftreden worden benoemd. Dit uitgangspunt hanteren we ook bij oud-medewerkers. In uitzonderlijke gevallen kan een medewerker worden voorgedragen.
25. Een toezichthouder kan twee periodes van elk vier jaar zitting hebben in een RvC of RvT. Herbenoeming is niet vanzelfsprekend. Bij uitzondering kan een derde termijn van maximaal 2 jaar worden verleend.
26. Toezichthouders bekleden maximaal 5 commissariaten.
27. a. Bestuurders, toezichhouders en medewerkers worden ordentelijk betaald. Ordentelijk betekent: evenwichtig, consistent, transparant, maatschappelijk verantwoord, passend bij de functie en niet exorbitant. Voor bestuurders van verbonden partijen geldt de "Brainport norm". Hiermee bedoelen we het volgende: we hanteren de norm van de WNT, ook als de WNT niet van toepassing is, en zetten die af tegen de gangbare beloning in de sector (o.b.v. benchmarks). Hierbij wordt een maximale salarisverhoging conform de geldende CAO gehanteerd voor de bezoldiging van bestuurders, waarbij we voor 50% of meer aandeelhouder zijn.

Hierbij een rekenvoorbeeld:

Voorbeeld bruto salaris (Euro)

WNT van toepassing?	WNT max (2024)	Sector	Brainport-norm
ja	233	120	120
nee	233	300	233

- b. Met de aanvullende afspraak dat de bezoldiging van de bestuurders van instellingen waar de gemeente 100% aandeelhouder van is, zoals Parktheater Eindhoven NV en Muziekgebouw Eindhoven NV, wordt gemaximeerd op het niveau van de bezoldiging van Eindhovense wethouders (categorie 8, gemeenten met een inwonertal tot 375.000 inwoners). Indien de wethoudernorm boven de Brainport-norm komt dan dient de Brainport-norm het uitgangspunt te zijn.
 - c. De mogelijkheid om gemotiveerd te kunnen afwijken, zoals uiteengezet in dit beleidsstuk, zal niet gelden voor de salarisnormen en de gemeente zal ten alle tijden de hierboven beschreven salarisnormen hanteren.
 - d. Indien er bij bestuurders van instellingen, waarin de gemeente een minderheidsaandeel heeft, door de aandeelhoudersvergadering toch wordt afgeweken van de Brainport-norm wordt de raad hierover geïnformeerd.
 - e. Bij een minderheidsbelang spannen wij ons in voor het maximeren van een salarisverhoging conform CAO.
28. Bij een GR gaat het om leden van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitterschap. De Wgr bepaalt hoe die worden samengesteld. Het bestuurslidmaatschap van een GR is een nevenfunctie in de zin van de Gemeentewet.
 29. In de statuten van stichtingen en coöperatieve verenigingen en de tekst van de GR worden bepalingen over het beloningsbeleid opgenomen, bij een NV en BV bepaalt de AvA het beloningsbeleid.

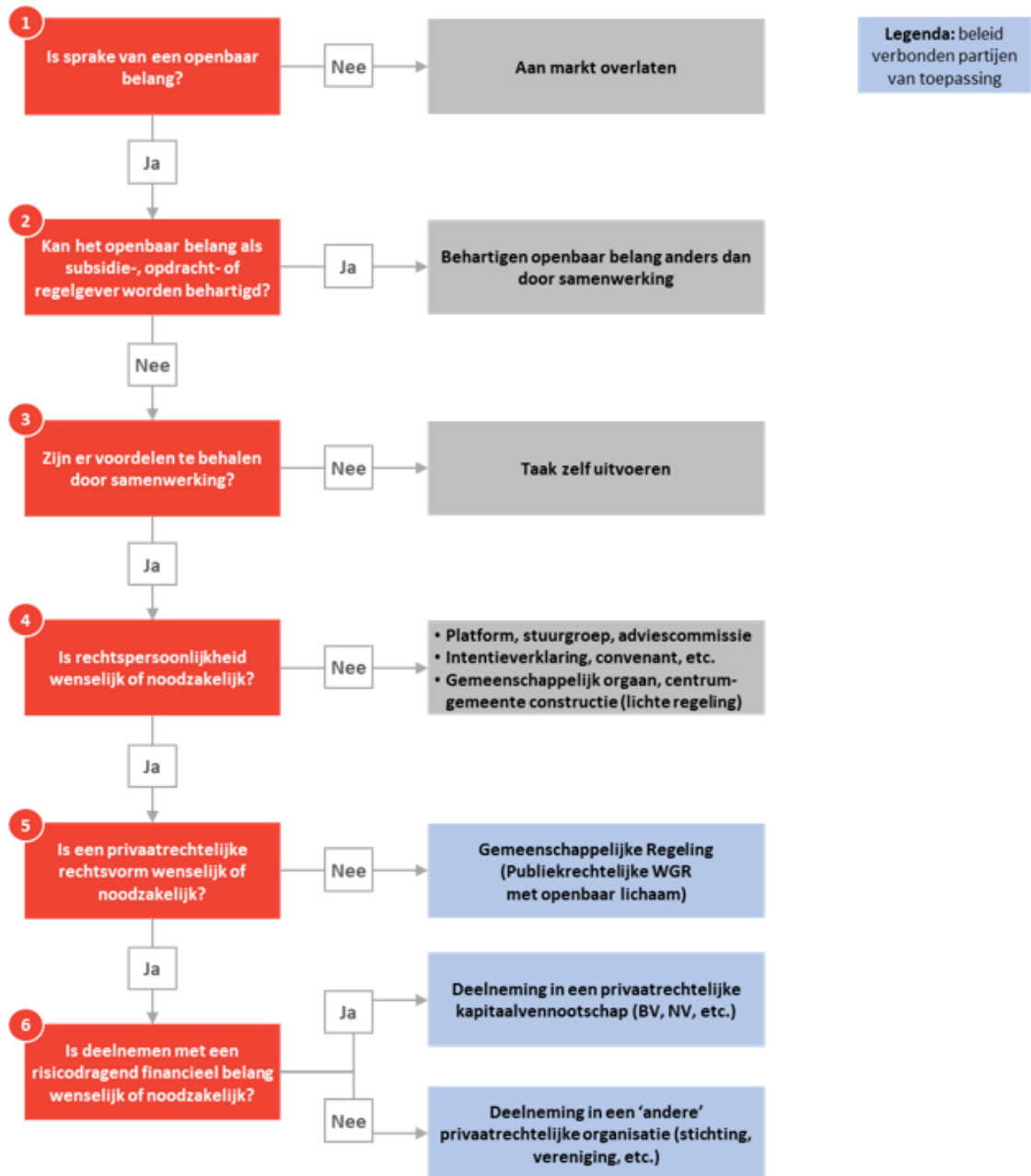
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 maart 2024.

J. Jongbloed, griffier.

Bijlage 1. Overzicht Verbonden Partijen (begroting 2024)

Naam verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Taak veld	Resultaat 2022	Vreemd vermogen 31-12 2022	Eigen vermogen 31-12 2022	Financieel belang 2024	Vestigings- plaats	Bestuurlijk belang
Gemeenschappelijke regelingen							
GR Werkvoorziening Regio Eindhoven (GRWRE)	6.4	761	10.683	12.530	51.500	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Centrum Uitvoering Reinigingstaken Eindhoven en omgeving (CURE)	7.3	998	34.342	998	24.120	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR GGD Brabant Zuidoost	7.1	412	29.778	5.466	9.757	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Metropoolregio Eindhoven	0.1	469	20.546	14.294	3.532	Eindhoven	Lid AB, Lid DB
GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	7.4	0	6.637	1.012	2.039	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	1.1	474	37.894	2.251	17.800	Eindhoven	Lid AB, lid DB
Vennootschappen en coöperaties							
BNG Bank N.V.	0.5	300.000	107.471.000	4.615.000	0	Den Haag	Stemrecht in AvA
Brainport Development N.V.	3.1	20	4.276	3.324	7	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Breedband Regio Eindhoven B.V.	3.1	339	2.809	4.612	1.279	Eindhoven	Stemrecht in AvA + bindende voordracht 1 v/d 5 leden
Eindhoven Airport N.V.	2.1	18.764	17.650	120.089	556	Eindhoven	Stemrecht in AvA + bindende voordracht 1 v/d 4 leden
Enexis Holding N.V.	0.5	1.300	4.907	5.441	11	Groningen	Stemrecht AvA
Flight Forum Beheer B.V.	3.2	0	73	18		Eindhoven	Stemrecht in AvA
Flight Forum C.V.	3.2	500	4.772	22.273	4.669	Eindhoven	Stemrecht in AvA (Flight Forum BV is behorend vennoot)
Muziekgebouw Eindhoven N.V.	5.3	1.359	7.352	-1.256	0	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Ontwikkelingsmaatschappij gebiedsontwikkeling Fellenoord B.V. i.o.	8.1					Eindhoven	Stemrecht in AvA
Park Strijp Beheer B.V.	8.3	nrb	nrb	nrb	10	Eindhoven	Stemrecht in AvA + bindende voordracht 1 v/d 3 leden
Park Strijp C.V.	8.3	344	6.479	3.154	1.000	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Parktheater Eindhoven N.V.	5.3	-1.641	5.278.992	4.048.086	45	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Twice Eindhoven B.V.	3.1	97	11.470	7.191	113	Eindhoven	Stemrecht in AvA + recht tot benoemen, schorsen en ontslag

Bijlage 2. Afwegingskader samenwerken

Bijlage 3. Benoemingsproces

Proces benoeming RvC lid NV of BV			Roverdeling			
#	Stap	Type	Beschrijving	Verbonden Partij	Gemeente	Overige
1	Bepalen proces	Stand aard	Type rol obv oa compositie RvC/RvT, planning, eventueel inschakelen selectiebureau en eventueel toepassen screening / assessment	RvC/RvT maakt voorstel	Aand eelhou der deelt feedback op proces	-
2	Vaststellen profielschets	Stand aard	Beschrijving profiel, vaardigheden, verbonden partij, inrichting RvC/RvT, etc.	RvC/RvT maakt voorstel	Aand eelhou der deelt feedback op profielschets	-
3	Publiceren vacature	Stand aard	Openstellen vacature (minimaal 4 weken) en aandacht geven aan vacature	RvC/RvT publiceert vacature (bv op haar website) en brengt vacature onder de aandacht	Kan helpen de aandacht voor de vacature te vergroten	Werving- en selectiebureau ondersteunt RvC/RvT (optioneel)
4	Selecteren	Stand aard	CV / brief selectie (1e ronde) en gesprekken (2e ronde)	RvC/RvT selecteert	-	Werving- en selectiebureau ondersteunt RvC/RvT (optioneel)
		Optioneel	Assessment / weerbaarheidsscan	RvC/RvT ontvangt terugkoppeling	-	Werving- en selectiebureau / extern bureau organiseert
5	Voordragen	Stand aard	Na voordracht door Verbonden Partij wordt collegedossier gemaakt met advies over voordracht, toelichting procedure, profielschets, CV, uitkomst assessment / scan	RvC/RvT draagt kandidaat voor en levert stukken aan	Ambtelijk wordt collegedossier voorbereid College besluit over voorgedragen benoeming	-
6	Benoemen	Stand aard	Tijdens AVA	RvC/RvT agendeert voordracht op AVA	Aand eelhou der benoemt	-
7	Communiceren	Stand aard	Na benoeming	RvC/RvT communiceert	-	-

Zie statuten in het geval van stichtingen, verenigingen en cooperaties.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 maart 2024.

J. Jongbloed, griffier.